

[Lasse Budtz]

af regeringens grundlag er 26. maj-dagsordenen. Vi kender godt vanskelighederne for en dansk minister i NATO-omgivelserne, men vi kender også mulighederne. Når regeringen selv gør dagsordenen af 26. maj til en del af baggrunden for sin politik, må man naturligvis også holde fast i internationale forbindelser og insistere på, at folketingsflertallets holdning reflekteres og nævnes i communicationerne.

Men hvad agter regeringen så at gøre på NATOs udenrigsministermøde, og er man parat til at sørge for, at der bliver foretaget en politisk vurdering af forhandlingernes resultat, inden opstillingen rent faktisk begynder, inden den sidste, afgørende fase er i gang? Denne sidste fase starter efter vores mening senest den 22. november, en dato, som vi nu også har den vesttyske regerings accept af. Nu ved vi, at de rent tekniske forberedelser til opstillingen er i gang i England, og at raketterne er begyndt at ankomme.

Det forekommer os absurd, at man skulle foretage den politiske vurdering, efter at opstillingen for alvor er i gang i den sidste fase. Dette fremhæver jeg, fordi socialdemokratiet mener, at den endelige beslutning ikke blev taget, da dobbeltbeslutningen blev annonceret, og udenrigsministeren har faktisk selv ved flere lejligheder i realiteten tilkendegivet det samme. Han har i hvert fald sagt, at der måtte en nyvurdering til. Vi erkender, at der stadig er teoretiske og tekniske muligheder for at lave, hvad jeg ville kalde en feberredning.

Men begynder opstillingen for alvor i den sidste og afgørende fase, og afbrydes forhandlingerne, så er vi i en skæbnsvanger situation, som jo i øvrigt må medføre, at regeringen i et kommende communiqué i overensstemmelse med folketingets formodentlige flertal må gøre opmærksom på, at Danmark ikke kan tage et medansvar, og på dette grundlag skal jeg tillade mig at fremsætte en motiveret dagsorden, der lyder således:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketinget pålægger regeringen at øve en aktiv dansk indsats for at bremse oprustningen i Øst og Vest efter de retningslinjer, der er nedfældet i dagsordenen af den 26. maj 1983 og bekræftet i statsministerens åbningstale, opfordres regeringen til omgæn-

de at tage initiativ til, at NATO-landene foretager en ny politisk vurdering af forhandlingsforløbet, før montering af raketterne iværksættes.

Folketinget går derefter over til næste punkt på dagsordenen.«

For en sikkerheds skyld skal jeg tilføje, at »omgående« betyder, at man ikke kan vente til den 9. og 10. december.

Tredje næstformand (Mette Madsen):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår ligeledes i forhandlingen.

Steen Folke (VS):

Jeg synes, hvide duer er langt smukkere end atomraketter. Statsministeren advarede med rette i sin tale imod at forfalde til, hvad han kaldte det nukleare bogholderi. Men hvad var udenrigsministerens tale andet end én stor eksercits i nukleart bogholderi?

Det er et ret uhyggeligt apropos til denne debat at vide, at de første krydsermissiler i disse timer og dage bliver fløjet ind i England med henblik på opstilling ved basen i Greenham Common. Det skulle være foregået i al hemmelighed, men dagbladet The Guardian kunne i søndags offentliggøre et fortroligt memorandum fra forsvarsminister Heseltine til premierminister Thatcher, der diskuterer, hvor meget offentligheden kan tåle at få at vide, og på hvilket tidspunkt. Forsvarsminister Heseltine har jo evig ret i, at Sovjetunionen kan tage indflyvningen af de våben, hvis udstationering stadig drøftes under forhandlingerne i Genève, som anledning til at forlade forhandlingerne. Hvis ikke indflyvningen af atomraketterne allerede på nuværende tidspunkt er et forsøg på at overliste fredsbevægelserne, kan det kun karakteriseres som en åbenlys provokation. I Vesttyskland ser det ud til, at indflyvningen af Pershing II raketterne starter den 22. november, dagen efter den afgørende raketdebat i forbundsagen.

Udenrigsministeren sagde: »Tiden for en forhandlingsløsning uden forudgående vestlig deployering er blevet knap.« Ja, det tør antydes. Det vesttyske socialdemokratis formand, Willy Brandt, sagde forleden ved den store demonstration i Bonn, at USA øjensynlig er mere interesseret i at få stillet et antal